

Περιβάλλον & Ανάπτυξη
Διατμηματικό Μάθημα 8ου Εξαμήνου

Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις

Β.Κ. Τσουκαλά,
Επίκουρος Καθηγήτρια ΕΜΠ
E-mail: v.tsoukala@hydro.civil.ntua.gr

ΕΡΓΟ ορίζεται κάθε νέα κατασκευή, επέκταση, ανακαίνιση ή συντήρηση και η δημιουργία αυτοτελούς λειτουργίας από οικονομικής ή τεχνικής άποψης καθώς και κάθε σχετική τεχνική εργασία που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση (Ν.2229/1994)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ορίζεται κάθε επέμβαση στο φυσικό περιβάλλον και το τοπίο καθώς και οτιδήποτε αφορά την εκμετάλλευση φυσικών πόρων και ενδέχεται να προκαλέσει ρύπανση ή υποβάθμιση στο περιβάλλον (Ν. 1650/1986)

Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ)

Κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα έχει επιπτώσεις στο περιβάλλον οι οποίες αυξάνονται ΕΚΘΕΤΙΚΑ ανάλογα με την εμβέλεια και την πολυπλοκότητα τους

Επίπτωση ορίζεται κάθε αλλαγή, θετική ή αρνητική, που προκαλείται στα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος λόγω του προτεινόμενου έργου

Εκτίμηση των επιπτώσεων είναι η περιγραφή και αξιολόγηση των πιθανών σημαντικών συνεπειών στα διάφορα φυσικά και κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος

Κατηγορίες Επιπτώσεων

A) Άμεσες → από το συγκεκριμένο έργο

Έμμεσες → αποτέλεσμα των άμεσων

B) Βραχυπρόθεσμες - Μακροπρόθεσμες:

κατά την κατασκευή και τη μετέπειτα λειτουργία (π.χ η αύξηση ενός πληθυσμού φυτού ή ζώου μπορεί να σημαίνει μακροπρόθεσμα την καταστροφή ενός άλλου)

Γ) Αθροιστικές:

επιμέρους επιπτώσεις της κάθε δραστηριότητας σε κάθε περιβαλλοντική συνιστώσα πιθανόν αμελητέες → όμως συνολικά δυσμενείς

Δ) Συνεργιστικές:

συνδυασμένη δράση δραστηριοτήτων μπορεί να επιφέρει πολύ σημαντικές επιπτώσεις

E) Αναστρέψιμες ή μη:

όταν αρθούν οι πιέσεις που προκαλούν τις συγκεκριμένες επιπτώσεις μπορεί να γίνει ή όχι αποκατάσταση

Αναστρέψιμη περιβαλλοντική επίπτωση

A. **Αντιστρεπτή:** επανόρθωση της επίπτωσης από δυνάμεις της φύσης (π.χ βιοαποικοδόμηση ρύπων)

B. **Αντιμετωπίσιμη:** αποφυγή της επίπτωσης με κατάλληλες προληπτικές ενέργειες (π.χ. φροντίδα για προσεκτική χρήση εκσκαπτικών μηχανημάτων)

Γ. **Ανατάξιμη:** διόρθωση της επίπτωσης με κατάλληλες ενέργειες μετά το έργο (π.χ. φυτεύσεις δένδρων για αποκατάσταση τοπίου)

Η ύπαρξη επιπτώσεων δεν απαιτεί διακοπή της συγκεκριμένης δραστηριότητας αλλά σηματοδοτεί την ανάγκη αντιμετώπισης τους με βάση τις ακόλουθες αρχές:

1. Αειφόρος χρήση φυσικών πόρων
2. Ορθολογική και αντικειμενική αποτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον αλλά και του κοινωνικού οφέλους από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ)

ΜΠΕ είναι ένα μελέτη στη οποία παρατίθενται οι πληροφορίες και εκτιμήσεις που προέρχονται από τα διάφορα στάδια της ΕΠΕ

- αναλύονται οι επιπτώσεις και τα μέτρα αντιμετώπισής τους

Οι ΜΠΕ προηγούνται της κατασκευής ενός έργου ή της έναρξης μιας δραστηριότητας.

- Συνοψίζουν την επιστημονική περιβαλλοντική διερεύνηση των συνεπειών του έργου ή της δραστηριότητας, υπακούοντας σε ένα θεσμοθετημένο πλαίσιο, με σκοπό την ενημέρωση των αρχών και των πολιτών
- Η γνώση αυτή συμβάλλει στη θέσπιση όρων για την περιβαλλοντικά ορθή ένταξη του έργου ή της δραστηριότητας.

Η δομή των ΜΠΕ περιγράφεται από την κείμενη νομοθεσία και διαφέρει ανάλογα με τη φύση του έργου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΑΝΤΩΝ

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

ΘΟΡΥΒΟΣ – ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ

ΥΠΟΔΟΜΗ ΧΩΡΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
(INSPIRE)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE+

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ » ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ » ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

“ Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4014/11 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 209/Α/2011). ”

Με τον νέο νόμο, εισάγονται εκτός των άλλων και οι εξής καινοτομίες:

- αλοποιούνται και εξορθολογίζονται οι διαδικασίες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων και μειώνεται ο απαιτούμενος χρόνος για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.
- μειώνεται ο αριθμός των έργων και δραστηριοτήτων για τα οποία απαιτείται υποβολή και αξιολόγηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) προκειμένου να αδειοδοτηθούν περιβαλλοντικά.
- θεσπίζονται υποχρεωτικοί περιοδικοί τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι από αρμόδιες υπηρεσίες και ιδιώτες επιθεωρητές με στόχο την πραγματική διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος
- καταργούνται αλληλοεπικαλυπτόμενες αδειοδοτήσεις (άδεια διάθεσης λυμάτων, άδεια διαχείρισης μη επικινδύνων και επικινδύνων αποβλήτων, έγκριση επέμβασης σε δάσος ή δασική έκταση) και ενσωματώνονται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.
- για την έκδοση των Αποφάσεων Έγκρισης περιβαλλοντικών Όρων καταργούνται οι συνυπογραφές άλλων Υπουργών.
- επιμηκύνεται η διάρκεια ισχύος των Αποφάσεων έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) σε 10 έτη, ή σε 12 για έργα που διαθέτουν ISO, ή σε 14 για όσα διαθέτουν EMAS και παρατείνεται η διάρκεια ισχύος των υφιστάμενων ΑΕΠΟ μέχρι τη συμπλήρωση δεκαετίας από την έκδοσή τους

Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Α κατηγορίας, ακολουθείται συνοπτικά η εξής διαδικασία:

Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας, εφόσον το επιθυμεί, ζητά από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή γνωμοδότηση Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ).

Κατόπιν και εφόσον δοθεί θετική γνωμοδότηση ΠΠΠΑ, ή για περιπτώσεις που δεν έχει επιλεγεί από τον φορέα του έργου η υποβολή φακέλου ΠΠΠΑ, υποβάλλεται Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ). Η ΜΠΕ δημοσιοποιείται και ολοκληρώνεται η διαδικασία διαβούλευσης επ' αυτής και η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αφού αξιολογήσει και σταθμίσει τις σχετικές γνωμοδοτήσεις και απόψεις συντάσσει την ΑΕΠΟ ή την απόφαση απόρριψης.

Αρμόδια υπηρεσία για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών μελετών των έργων και δραστηριοτήτων Α1 υποκατηγορίας είναι η Δ/νση Περιβαλλοντικών Αδειοδοτήσεων (ΔΠΑ) του ΥΠΕΚΑ και μέχρι τη σύστασή της, η Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ), ή το Τμήμα Γενικών Περιβαλλοντικών Θεμάτων της Δ/νσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, ή το Τμήμα Βιομηχανικών της Δ/νσης Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου (ΕΑΡΘ), ανάλογα με την ομάδα του έργου ή της δραστηριότητας. Οι ΑΕΠΟ για τα έργα και τις δραστηριότητες Α1 υποκατηγορίας είναι αποφάσεις Υπουργού ΠΕΚΑ.

Για τα έργα και δραστηριότητες Α2 υποκατηγορίας αρμόδιες υπηρεσίες είναι οι υπηρεσίες περιβάλλοντος των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και οι ΑΕΠΟ είναι αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων αντίστοιχα.

Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων Β κατηγορίας,

Πορεία Υλοποίησης του Ν.4014/2011

Ν. 4014/2011 ΦΕΚ 209/Α 21.09.2011

[Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος.](#)

Κανονιστικές διατάξεις του ν. 4014/11, που έχουν εκδοθεί:

- [Υπουργική Απόφαση \(ΥΑ\) με αρ.167563/13 \(ΦΕΚ 964/Β/13\)](#) με την οποία εξειδικεύονται οι διαδικασίες και τα ειδικότερα κριτήρια περιβαλλοντικής αδειοδότησης
- [Προδιαγραφές της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης \(ΦΕΚ 2436/Β/2013\)](#) για έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Β του άρθρου 10 του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209)
- [Υπουργική Απόφαση \(ΥΑ\) με αρ. 1958/12 \(ΦΕΚ 21/Β/12\)](#) κατάταξης των έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες/ υποκατηγορίες ανάλογα με τις δυνητικές περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις καθώς και σε ομάδες ομοειδών έργων-δραστηριοτήτων .
- [Υπουργική Απόφαση \(ΥΑ\) με αρ. 20741/12 \(ΦΕΚ 1565/Β/12\)](#) τροποποίησης και συμπλήρωσης της ΥΑ 1958/12
- [Υπουργική Απόφαση \(ΥΑ\) με αρ. 15277/12 \(ΦΕΚ 1077/Β/12\)](#) με την οποία εξειδικεύονται οι διαδικασίες για την ενσωμάτωση στις ΑΕΠΟ και στις ΠΠΔ της έγκρισης επέμβασης σε δάση-δασικές εκτάσεις.
- [Υπουργική Απόφαση \(ΥΑ\) με αρ. 21697/12 \(ΦΕΚ 224/ΥΟΔΔ/12\)](#) συγκρότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΙΑ)
- [Κοινή Υπουργική Απόφαση \(ΚΥΑ\) με αρ. 21398/12 \(ΦΕΚ 1470/Β/12\)](#) για την ίδρυση και λειτουργία ειδικού δικτυακού τόπου για την ανάρτηση των ΑΕΠΟ και των αποφάσεων ανανέωσης/τροποποίησης ΑΕΠΟ.
- [Προδιαγραφές περιεχομένου Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων \(Α.Ε.Π.Ο.\)](#) για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' της υπ' αριθμ. 1958/13-1-2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 21), όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 4014/2011 (Α' 209).
- [Εγκύκλιος](#) για τη λειτουργία ειδικού δικτυακού τόπου για την ανάρτηση ΑΕΠΟ σε εφαρμογή του άρθρου 19α του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α/209/ 2011).
- Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α' ([ΦΕΚ 45/Β/15-1-2014](#)).
- Αντικατάσταση του Παραρτήματος VII της ΥΑ 1958/2012 «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.09.2011 (Φ.Ε.Κ. Α' 209/2011)» (Β' 21), όπως ισχύει ([ΦΕΚ 3089 Β' / 4-12-2013](#))
- Εξειδίκευση των περιεχομένων των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α' της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αρ. 1958/2012 (Β' 21) όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4014/2011 (Α' 209), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας ([ΦΕΚ 135/Β'/27-1-2013](#)).
- Εξειδίκευση των προδιαγραφών, του τρόπου παροχής και συντήρησης, των διαδικασιών και αδειών ηλεκτρονικής πρόσβασης και εισαγωγής πληροφοριών καθώς και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την οργάνωση, υλοποίηση και λειτουργία του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ). [ΦΕΚ 1817Β-2.7.2014](#)
- Τροποποίηση της υπ' αριθ. 1958/2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ([ΦΕΚ 2036Β/25.07.2014](#))

Στόχος ΜΠΕ

Η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από ένα προγραμματισμένο έργο ή δραστηριότητα προκειμένου:

- να βρεθεί η βέλτιστη θέση και τεχνολογία κατασκευής
- να προσδιοριστούν οι αναγκαίοι όροι για
 - ✓ την κατασκευή και
 - ✓ τη λειτουργία του

ώστε να επιτυγχάνεται:

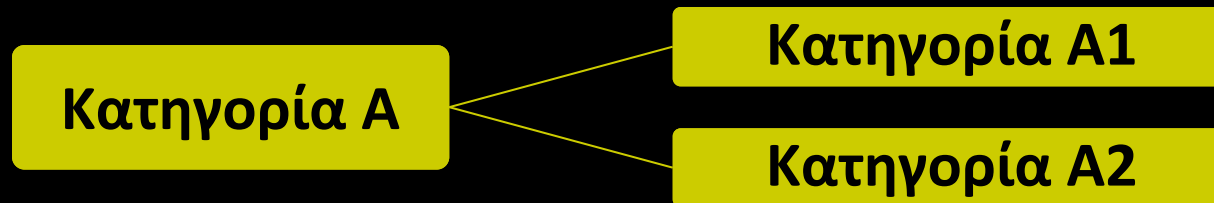
- η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος
- η βέλτιστη ένταξη του έργου στο ανθρωπογενές περιβάλλον
- η δυνατότητα μελλοντικής ανάπτυξης με

βάση τους διαθέσιμους Φυσικούς Πόρους

Κατάταξη Δημόσιων και Ιδιωτικών Έργων

- ✿ Ομάδα 1^η Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών
- ✿ Ομάδα 2^η Υδραυλικά έργα
- ✿ Ομάδα 3^η Λιμενικά έργα
- ✿ Ομάδα 4^η Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών
- ✿ Ομάδα 5^η Εξορυκτικές δραστηριότητες
- ✿ Ομάδα 6^η Τουριστικές εγκαταστάσεις και έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού & αναψυχής
- ✿ Ομάδα 7^η Πτηνοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις
- ✿ Ομάδα 8^η Υδατοκαλλιέργειες
- ✿ Ομάδα 9^η Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις
- ✿ Ομάδα 10^η Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- ✿ Ομάδα 11^η Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών
- ✿ Ομάδα 12^η Ειδικά έργα και δραστηριότητες (πετρελαιοαγωγοί, ραντάρ, αγωγοί φυσικού αερίου κλπ)

Τα έργα και οι δραστηριότητες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

Ενδέχεται να προκαλέσουν πολύ σημαντικές ή σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και για τα οποία απαιτείται η διεξαγωγή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) προκειμένου να επιβάλλονται ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος σχετικά με το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα

Κατηγορία Β

Έργα και δραστηριότητες τα οποία χαρακτηρίζονται από **τοπικές και μη σημαντικές** μόνο επιπτώσεις στο περιβάλλον και υπόκεινται σε **γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς** που τίθενται για την προστασία του περιβάλλοντος

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

1. Τα χαρακτηριστικά του έργου ή της δραστηριότητας και ιδιαιτέρως:

- α) το είδος και το μέγεθος του έργου ή της δραστηριότητας,
- β) η συσσώρευση και αλληλεπίδραση με άλλα έργα,
- γ) η χρήση των φυσικών πόρων,
- δ) η παραγωγή απόβλητων,
- ε) η ρύπανση και οι οχλήσεις,
- στ) ο κίνδυνος σοβαρού ατυχήματος, ιδίως ως προς χρησιμοποιούμενες ουσίες ή τεχνολογίες.

2. Η περιβαλλοντική ευαισθησία των γεωγραφικών περιοχών που ενδέχεται να θιγούν από το έργο ή δραστηριότητα, ιδίως ως προς:

3. Τα χαρακτηριστικά των ενδεχομένων σημαντικών επιπτώσεων του έργου ή δραστηριότητας, ως προς:

- α) την έκταση των επιπτώσεων (γεωγραφική περιοχή και μέγεθος του θιγομένου πληθυσμού),
- β) το διασυνοριακό χαρακτήρα των επιπτώσεων,
- γ) το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των επιπτώσεων, την πιθανότητα των επιπτώσεων,
- δ) τη διάρκεια, τη συχνότητα και την αναστρεψιμότητα των επιπτώσεων.

Ομάδα 3^η: Λιμενικά έργα

α/α	Είδος έργου	Υποκατηγορία Α1	Υποκατηγορία Α2	Κατηγορία Β	Παρατηρήσεις
1	Εμπορικοί και επιβατικοί λιμένες ^(α)	Λιμένες διεθνούς ενδιαφέροντος ή εθνικής σημασίας ^(β) ή νέοι λιμένες με $L^{(γ)} \geq 100$ m	Λιμένες μείζονος ενδιαφέροντος ή τοπικής σημασίας ^(β) ή νέοι λιμένες με $L < 100$ m		(α) Λιμένας κατά την έννοια του Ν.2971/2001 (Α' 285), όπως ισχύει. (β) Σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αρ. 8315.2/02/07/2.2.2007 «Κατάταξη Λιμένων» (Β' 202), όπως ισχύει. (γ) L: Ολικό μήκος πλοίου σχεδιασμού
2	Λιμένες ^(α) βιομηχανικού χαρακτήρα (π.χ. λιμένες εξυπηρέτησης βιομηχανικών εγκαταστάσεων, λιμένες διακίνησης καυσίμων, πετροχημικών ή χημικών προϊόντων, λιμένες διακίνησης τοξικών και επικινδύνων φορτίων κ.ά.).	Για εξυπηρέτηση σκαφών με $L \geq 150$ m ή εντός περιοχών Natura 2000	Για εξυπηρέτηση σκαφών με $L < 150$ m		
3	Μεμονωμένες σκάλες φόρτωσης υλικών		Το σύνολο		Δεν περιλαμβάνονται σκάλες και αγκυροβόλια εντός λιμένων, τα οποία εξετάζονται ως μέρος του συνολικού λιμενικού έργου.
4	Μεμονωμένα αγκυροβόλια εντός θάλασσας		Το σύνολο		
5	Λιμένες σκάφων αναψυχής (μαρίνες) και καταφύγια τουριστικών σκάφων	$\Delta \geq 200$ σκάφη	$\Delta < 200$ σκάφη		Δ: Δυναμικότητα
6	Λιμένες εξυπηρέτησης αλιευτικών σκάφων ή μικτής χρήσης με τουριστικά σκάφη, εξυπηρέτησης ναυαθλητικών δραστηριοτήτων, ιχθυόσκαλες και συναφείς εγκαταστάσεις	$\Lambda \geq 50.000$ m ² ή $M \geq 1.000$ m	$\Lambda < 50.000$ m ² ή $M < 1.000$ m		Λ: Έκταση λιμενολεκάνης M: Συνολικό μήκος μώλων και κρηπιδωμάτων
7	Μεμονωμένες προβλήτες		Με έργα βαρύτητας ή επί πασσάλων και με $L \geq 20$ m	Επί πασσάλων και με $L < 20$ m ή ξύλινες ή πλωτές (εξαιρούνται οι εποχιακού χαρακτήρα)	Αφορά σε προβλήτες εκτός λιμενικών εγκαταστάσεων L: Ολικό μήκος
8	Μεμονωμένες ράμπες ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών			Το σύνολο	Αποκλειόμενης κάθε συμμετοχής στη διαδικασία ναυπήγησης ή επισκευής σκαφών
9	Έργα προστασίας ακτής από διάβρωση εντός της θάλασσας και σε απόσταση από την ακτή	$M \geq 500$ m ή εντός περιοχών δικτύου Natura 2000	$M < 500$ m		M: Συνολικό μήκος παρέμβασης (υφιστάμενα έργα προστίθενται στο νέο έργο για την κατάταξή του).
10	Έργα προστασίας ακτής από διάβρωση επί της ακτογραμμής (παράλληλα ή κάθετα)	$M \geq 500$ m ή εντός περιοχών δικτύου Natura 2000	$M < 500$ m		M: Συνολικό μήκος παρέμβασης στην ακτή (υφιστάμενα έργα προστίθενται στο νέο έργο για την κατάταξή του).
11	Έργα ανάπλασης και διαμόρφωσης ακτής	$M \geq 1.500$ m	$200 \leq M < 1.500$ m	$M < 200$ m	
12	Πλωτά φράγματα προστασίας ακτών από ρύπανση			Το σύνολο	Εξαιρούνται τα πλωτά φράγματα αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας από διαρροή σκαφών
13	Τεχνητοί ύφαλοι στον πυθμένα της θάλασσας			Το σύνολο	Για την ανάπτυξη της θαλάσσιας βιοποικιλότητας
14	α) Ανάκτηση εδαφών από τη θάλασσα	$E \geq 20.000$ m ²	$E < 20.000$ m ²		E: Ανακτούμενη έκταση
	β) Ανάκτηση εδαφών από λιμένες	$E \geq 5.000$ m ² ή εντός περιοχής Natura 2000	$E < 5.000$ m ² και εκτός περιοχών Natura 2000		

Περιεχόμενο και δημοσιότητα ΜΠΕ

Η ΜΠΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον (Ν. 4014/2011 Παρ. ΙΙ):

1. **Επιτρεπόμενες χρήσεις γης** στην περιοχή του έργου ή της δραστηριότητας.
2. **Περιγραφή**
 - της θέσης του έργου
 - του σχεδιασμού και
 - των τεχνικών χαρακτηριστικών & των μεθόδων κατασκευής,
 - τη φύση και τις ποσότητες των χρησιμοποιούμενων υλικών, καθώς

3. Περιγραφή και αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων,

ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος ή/και την τεχνολογία αυτών, συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής λύσης, που εξετάστηκαν από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας και παρουσίαση των κύριων λόγων της επιλογής της προτεινόμενης λύσης σχετικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.

4. Περιγραφή των στοιχείων του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος

που ενδέχεται να θιγούν σημαντικά από το προτεινόμενο έργο ή δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα του πληθυσμού, της πανίδας, της χλωρίδας, των οικοτόπων, του εδάφους, του νερού, του αέρα, των κλιματικών παραγόντων, των υλικών αγαθών, μεταξύ των οποίων η αρχιτεκτονική, πολιτιστική και αρχαιολογική κληρονομιά, το τοπίο, καθώς και η περιγραφή της αλληλεπίδρασης των στοιχείων αυτών.

5. Περιγραφή, εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανά σημαντικών επιπτώσεων

που το προτεινόμενο έργο ή δραστηριότητα ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον από τη χρήση των φυσικών πόρων, την εκπομπή ρυπαντών, τη δημιουργία οχλήσεων και τη διάθεση των αποβλήτων, το σύνολο των δεδομένων και την περιγραφή των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για την πρόβλεψη και εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, με αναφορά στην αξιοπιστία των μεθόδων, καθώς και επισήμανση των ενδεχόμενων δυσκολιών που προέκυψαν κατά τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών.

6. Αναλυτική περιγραφή των μέτρων

που προβλέπονται για να αποφευχθούν, μειωθούν, αποκατασταθούν και αντισταθμιστούν οι σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις του έργου ή της δραστηριότητας στο περιβάλλον.

7 Σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης που θα εφαρμοστεί για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του περιβάλλοντος και εφαρμογής των προτεινόμενων μέτρων, το οποίο θα περιλαμβάνει και το **προτεινόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης**.

Το πρόγραμμα παρακολούθησης στην εφαρμογή του οποίου δεσμεύεται ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- a. τις παραμέτρους, τα στοιχεία και τους δείκτες του περιβάλλοντος που παρακολουθούνται,
- b. τις μεθόδους, τον τόπο, τον χρόνο και τη συχνότητα καταγραφής,
- c. τα μέτρα διασφάλισης της ποιότητας και αξιοπιστίας των καταγραφών,

7 Μη τεχνική περίληψη των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην ΜΠΕ.

8 Εξειδικευμένες μελέτες οι οποίες τυχόν προέκυψαν κατά το στάδιο της διαδικασίας ΠΠΠΑ (εφόσον ακολουθήθηκε) και παρατίθενται σε παράρτημα της ΜΠΕ.

ΜΠΕ είναι ένας θεσμός συνεχούς παρακολούθησης των ανθρωπογενών επεμβάσεων στο περιβάλλον

A) Τη φάση Σχεδιασμού

→ προκειμένου να δοθεί έγκριση + αναγκαίοι όροι

B) Τη φάση Λειτουργίας

→ έλεγχος καταλληλότητας των όρων σε σχέση με τη διαθέσιμη τεχνογνωσία για την προστασία του περιβάλλοντος κάθε φορά

ΠΕΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ

Βοηθάει στην ανίχνευση εναλλακτικών λύσεων και σημαντικών επιπτώσεων, αποφυγή αστοχιών

ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Αλλαγές στις φυσικές μεταβλητές → ένδειξη περιβαλλοντικών αλλοιώσεων

Γιατί χρειάζεται???

- Να δημιουργηθεί η βάση για την εκτίμηση των επιπτώσεων των εναλλακτικών
- Κατανόηση περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της περιοχής από τους λήπτες των αποφάσεων
- Προσδιορισμός των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών πριν την έναρξη του έργου
- Απαρίθμηση κρίσιμων αλλαγών στα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής

Οφέλη - Προβλήματα ΜΠΕ

A) Δημοσιοποίηση: → δυνατότητα δημόσιας παρέμβασης

→ ολιστική προσέγγιση ΜΠΕ → δυνατότητα συνθετικής επισκόπησης όλων των μελετών ενός έργου

→ τη δίκαιη αντιμετώπιση όσων ζημιώνονται

→ τη μείωση των κοινωνικών προστριβών / δικαστικών ενστάσεων:

αύξηση του κόστους

αύξηση των καθυστερήσεων

→ απόκτηση εμπειρίας

B) Ανεπάρκεια Αντικειμενικών Κριτηρίων:

→ Υποκειμενισμός

→ Αδυναμία συγκριτικών αποτελεσμάτων

- Έλλειψη επιστημονικής μεθοδολογικής προσέγγισης για την εκτίμηση - αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

- Ελλείψεις - ασάφειες στο θεσμικό πλαίσιο

Κύρια Γενική Περιβαλλοντική Νομοθεσία

Ν. 998/79 " Περὶ προστασίας δασῶν καὶ δασικῶν ἐν γένει ἐκτάσεων τῆς Χώρας".
Π.Δ. 1180/81 (ΦΕΚ 293Α/1981) Περὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀναγομένων εἰς τὰ τῆς ἰδρύσεως καὶ λειτουργία βιομηχανιῶν, βιοτεχνιῶν, πάσης φύσεως μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἀποθηκῶν καὶ τῆς ἐκτούτων διασφαλίσεως περιβάλλοντος ἐν γένει".

Ν. 1650/1986 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ", Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 160Α/16-6-1986). Κ.Υ.Α. 69269/5387/90 Κατάταξη, ἔργων καὶ δραστηριοτήτων σὲ κατηγορίες περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικῶν Ἐπιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιεχομένου Εἰδικῶν Περιβαλλοντικῶν Μελετῶν (ΕΜΠ) καὶ λοιπές συναφεῖς διατάξεις, σύμφωνα με τὸ Ν.1650/86" Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 678Β/25-10-90).

Ν. 2971/2001, "Αἰγιαλός, παραλία καὶ ἄλλες διατάξεις", Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 285Α/19-12-2001).

Ν. 3010/2002 "Ἐναρμόνιση τοῦ Ν. 1650/1986 μετὰς Ὁδηγίες 97/11 ΕΕ. καὶ 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης καὶ ρυθμίσεις θεμάτων γιὰ τὰ ὑδατορέματα καὶ ἄλλες διατάξεις", Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ 91Α/25-4-02).

Ν. 4014/2012 "Περιβαλλοντικὴ ἀδειοδότηση ἔργων καὶ δραστηριοτήτων, ρύθμιση αὐθαιρέτων σὲ συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικοῦ ἰσοζυγίου καὶ ἄλλες διατάξεις ἀρμοδιότητος Υπουργείου Περιβάλλοντος", Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ 209Α/21-9-02).

Κ.Υ.Α. 15393/2332/2002 "Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3010/2002 Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕκ. (Α'91)", Εφημερίς της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 1022Β/5-8-02).

Κ.Υ.Α. 11014/703/Φ104/2003 "Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (ΠΤΠΕΑ.) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ.) σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3010/2002 Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ ... Και άλλες διατάξεις (Α'91)", Εφημερίς της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 332Β/20-3-03).

Κ.Υ.Α. Αριθμ. 13727/724/2003, Αντιστοίχιση των κατηγοριών των βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων με τους βαθμούς όχλησης που αναφέρονται στα πολεοδομικά διατάγματα", Εφημερίς της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 1087Β/5-8-2003).

Κ.Υ.Α. Αριθμ. Η.Π. 37111/2021/2003, "Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού κατά τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του Ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 3 του Ν. 3010/2002", Εφημερίς της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 1391/29-9-03).

Εγκύκλιος α.π. οικ. 122343/19-1-04 "Διευκρινίσεις σχετικά με θέματα ορισμού, κατάταξης και διαδικασιών κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 3010/2002", Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Υπουργείο Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Εγκύκλιος α.π. οικ. 122859/2-2-04 " Περιεχόμενο φακέλου για την εφαρμογή του άρθρου 13 της ΚΥΑΗΠ. 11014/7033/14.3.03 (ΦΕΚ 332B/2003)", Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Υπουργείο Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε

Οδηγία 84/360/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1984 σχετικά με την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (L188/16.7.84, σελ. 20-25].

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ

(Άρθρο 3 της ΚΥΑ 15393/2332/2002-ΦΕΚ 1022Β)

1η ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

2η ΟΜΑΔΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ

3η ΟΜΑΔΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

4η ΟΜΑΔΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
(Υγειονομική Ταφή Αποβλήτων, Μονάδες
Επεξεργασίας Λατικών Λυμάτων, κ.ά.)

5η ΟΜΑΔΑ ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

6η ΟΜΑΔΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ -
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
(Ξενοδοχεία, Αθλητικές Εγκαταστάσεις,
Υπεραγορές, γκαράζ, ιδιωτική πολυδόμηση κ.ά.)

7η ΟΜΑΔΑ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ
ΚΑΙ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

8η ΟΜΑΔΑ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

9η ΟΜΑΔΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ

10η ΟΜΑΔΑ ΕΙΔΙΚΑ ΕΡΓΑ
(Πετρελαιοαγωγοί, αγωγοί φυσικού αερίου,
αεροδρόμια, έργα σιδηροδρόμων,
ηλεκτροπαραγωγή, ραντάρ κ.ά.)